

Górnicy z Adamowa wykonali plan roczny

Załoga Kopalni Węgla Brunatnego „Adamów” w Turku zameldowała 21 listopada (podczas trzeciej zmiany) o wydobywaniu w tym roku 3 300 000 ton węgla. Wielkość ta oznacza wykonanie planu rocznego na 40 dni przed terminem.

Wcześniej wykonanie planu rocznego pozwoli załozce kopalni „Adamów” na wydobyć do końca roku dalszych 500 000 ton węgla brunatnego. Jest to ilość wystarczająca na wytworzenie 348 000 megawatogodzin energii elektrycznej. (woj)

Posiedzenie Rady Ministrów

Zatwierdzenie planu na bieżące pięcioletnie oraz planu i budżetu państwa na przyszły rok

Jak informuje rzecznik prasowy rządu — 22 bm. odbyło się posiedzenie Rady Ministrów. Rozpatrzone zostały projekty planu i budżetu państwa na 1977 r. oraz projekt planu społeczno-gospodarczego rozwoju kraju w obecnym pięcioletniu.

Główne założenia i kierunki działań zawarte w tych dokumentach przedstawił: przewodniczący Komisji Planowania przy Radzie Ministrów — wicepremier Tadeusz Wrzaszczyk i minister finansów — Henryk Kisiel.

Projekty planu na lata 1976 — 1980 i na 1977 r. charakteryzują się spójnością strategicznych założeń. W swych generalnych rozwiązaniach mają na celu konsekwentną kontynuację polityki społeczno-gospodarczej przyjętej na VI i VII Zjeździe PZPR, przy uwzględnieniu występujących uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych. Ich nadrzędnym założeniem jest zapewnienie dalszej odczuwalnej poprawy materialnych, kulturalnych i społecznych warunków życia społeczeństwa, przy równoczesnym nasileniu procesów umacniania potencjału gospodarczego kraju oraz zwiększaniu pozycji Polski w świecie. W projektach planów silnie kładzie się na sprawy postępu w jakości pracy z postępowaniem w jakości życia.

Największą uwagę zwraca się na wzmocnienie równowagi ekonomicznej kraju, a zwłaszcza Dokończenie na str. 2

Minister E. Bolle u P. Jaroszewicza

22 bm. prezes Rady Ministrów Piotr Jaroszewicz przyjął przebywającego w Polsce ministra rybołówstwa Norwegii — Eivinda Bolle.

W trakcie spotkania dokonano wymiany poglądów na temat polsko — norweskiej współpracy w dziedzinie gospodarki rybnej. Oceniając osiągnięty dotychczas postęp, zwrócono uwagę na istniejące znaczne możliwości rozszerzenia współdziałania obu krajów w połowach i przetwórstwie ryb oraz we współpracy naukowej, dotyczącej badań żywych zasobów wód morskich. PAP

Na MTP od 28 listopada do 2 grudnia br.

Po raz pierwszy w Poznaniu salon „Interbiuro”

Po raz pierwszy Zarząd MTP organizuje w Poznaniu Międzynarodowy Salon Techniki Biurowej „Interbiuro-76”. Odbywać się on w dniach 28 listopada do 2 grudnia br. Udział wezmą — obok polskich — wystawcy zagraniczni z: Austrii, Danii, Francji, Niemiec, Republiki Demokratycznej, Republiki Federalnej Niemiec, Szwajcarii, Węgier i Wielkiej Brytanii.

Na powierzchni około 3000 metrów kwadratowych prezentowane będą w hali nr 20 maszyny, urządzenia i meble biurowe, środki techniki obliczeniowej i łączności biurowej, materiały pomocnicze dla maszyn oraz urządzeń.

Ofertę Polski przygotowały 4 zjednoczenia: Przemysłu Mechanicznego, Sprzętu Domo-technicznego, Przemysłu Automatyki i Aparatury Pomiarowej „Mera”, Przemysłu Sprzętu Optycznego i Medycznego „Omel” oraz Przemysłu Elektronicznego „Unitra”. Mię-

dzy innymi wystawią one kalkulatory do obliczeń naukowo-inżynierskich i elektroniczne o małych gabarytach, systemy komputerowe, kalkulatory ręczne, sumatory elektryczne, fotokoparki, koparki elektryczne, kserografy, a także podzespoły do kalkulatorów. W ofercie wystawców zagranicznych będą m. in. światłokoparki, kasy rejestrujące, urządzenia kreślarskie, powielacze, maszyny do numerowania i datowania, ognioodporne sejfy, balografy, koparki, papiery do aparatury medycznej oraz elektroniczne maszyny do księgowania.

Równocześnie odbędzie się w Poznaniu sympozjum naukowe na temat: „Postęp techniczny i organizacyjny w pracy biurowej”, organizowane przez Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa. Udział wzięło 600 specjalistów z Polski. Wygłoszonych będzie 6 referatów, dwie sekcje problemowe omówią sprawy związane z zastosowaniem środków organizacyjno-technicznych w pracy biurowej oraz z techniką biurową. (pik)

Z „Poltegoru” do USA

Eksport polskiej myśli technicznej

Coraz większego rozmachu nabiera współpraca między Centralnym Ośrodkiem Badań i Projektowania Górnictwa i Węglarstwa „Poltegor” we Wrocławiu a Agencją Ochrony Środowiska Stanów Zjednoczonych.

W toku realizacji znajduje się obecnie w „Poltegorze” 7 kontraktów dotyczących eksportu polskiej myśli technicznej w zakresie restrykcji terenów poeksploatacyjnych w górnictwie odkrywkowym, ochrony i oczyszczania wód, uzdatniania i sortowania odpadów szlamo-

wych. Stanowiące dla nas poważne źródło dewiz opracowania naukowo-techniczne „Poltegoru” cieszą się w USA pełnym uznaniem i zdobyły sobie wysoką ocenę specjalistów amerykańskich, mimo że współpraca Polski i USA w tej dziedzinie datuje się dopiero od 3 lat.

W 1977 r. w „Poltegorze” zakończy się opracowanie kolejnych tematów dla USA, dotyczących oczyszczania wód kopalnianych, rekultywacji łąk popiołów z elektrowni oraz utylizacji szlamów odpadowych. (PAP)

Serdeczne powitanie w Bukareszcie

L. Breżniew przybył do Rumunii

Spotkanie z Nicolae Ceausescu

Sekretarz generalny KC KPZR Leonid Breżniew przybył 22 bm. do Bukaresztu z wizytą przyjaźni, na zaproszenie sekretarza generalnego RPK, prezydenta Rumunii, Nicolae Ceausescu. Radzieckim gościowi towarzyszą członkowie Biura Politycznego KC KPZR, minister spraw zagranicznych ZSRR Andriej Gromyko, sekretarz KC KPZR Konstantin Katuszew i Konstantin Czernienko oraz inne osobistości.

Na bukareszteńskim lotnisku Otopeni Leonida Breżniewa powitał sekretarz generalny RPK: prezydent Rumunii Nicolae Ceausescu.

Tego samego dnia odbyła się pierwsza rozmowa Leonida Breżniewa z Nicolae Ceausescu. Rozpoczęto wymianę poglądów na niektóre zagadnienia stanowiące przedmiot wzajemnego zainteresowania.

N. Ceausescu powitał z zadowoleniem przyjazd Leonida Breżniewa do Bukaresztu i wyraził przekonanie, że jego

wizyta przyczyni się do dalszego rozwoju przyjaźni i współpracy między obu partiami i państwami.

L. Breżniew podziękował za serdeczne przyjęcie, jakie zgotowali delegacji radzieckiej mieszkańcy Bukaresztu. W tej serdeczności — powiedział — widzimy szczerą przejaw braterskich uczuć narodu rumuńskiego do narodów ZSRR.

Spotkanie Leonida Breżniewa i Nicolae Ceausescu odbyło się w serdecznej atmosferze. (PAP)

gramem współpracy w dziedzinie paliw, energii oraz surowców.

Badania „Saluta-5”

Radziecka stacja naukowa „Salut-5”, wprowadzona na orbitę okołoziemską 22 czerwca br., kontynuuje lot. Do godz. 13 czasu moskiewskiego w poniedziałek stacja wykonała 2455 obrotów wokół Ziemi. W ciągu pięciu miesięcy stacja sterowana była przez na ziemne punkty kontroli. Zgodnie z programem badań kontynuowano eksperymenty naukowe przy pomocy teleskopu — spektrometru, rejestrującego promieniowanie podczerwone oraz dokonywano kolejnych zdjęć powierzchni Ziemi.

Król Hasan II w Paryżu

Król Maroka Hasan II przybył w poniedziałek do Paryża rozpocząć cztero-dniową wizytę oficjalną we Francji. Odbędzie on trzy rundy rozmów z prezydentem V. G. d'Estaing. Omawiane będą m. in.: wzajemna współpraca gospodarcza oraz problemy międzynarodowe. Jest to pierwsza wizyta zagraniczną króla Hasana II od 1972 r., kiedy to dokonano próby zamachu na jego życie.

Krótko

Święto uczy pracy

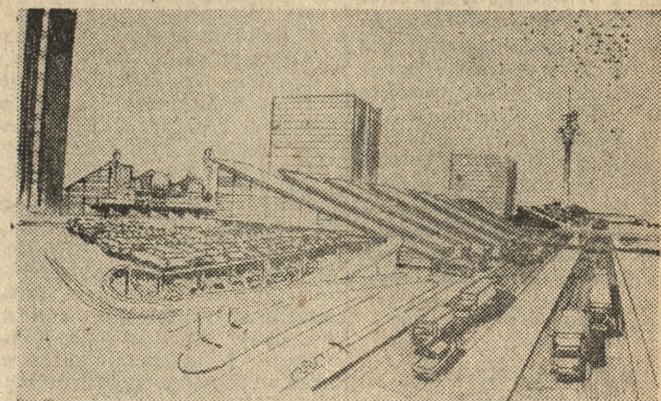
Społeczeństwo Związku Radzieckiego, a wraz z nim narody krajów socjalistycznych i cała postępująca ludzkość, będą obchodzić uroczystości w przyszłym roku 60 rocznicę Rewolucji Październikowej. Radziecka klasa robotnicza, mieszkańcy miast i wsi Kraju Rad zamierzają pociągnąć 60-lecie Wielkiego Października dodatkowym wkładem pracy w przedterminowej realizacji zadań, wytyczonych uchwałami XXV Zjazdu KPZR i ujętych planem rozwoju gospodarki narodowej ZSRR w latach 1976 — 1980.

Sprawa paliw w krajach RWPG

W Bukareszcie odbyło się kolejne posiedzenie stałej komisji RWPG ds. Przemysłu Naftowego oraz Gazowego. Wzięły w nim udział delegacje: Bułgarii, Kuby, NRD, Polski, Rumunii, Węgier, Czechosłowacji, ZSRR oraz Jugosławii — w charakterze obserwatorów. Omówiono sprawy związane z projektowanym wspólnym pro-

Na osiedlu Piątkowo-Naramowice

Wizja nowego ośrodka handlowo-usługowego

W poznańskim „Inwestprojekcie” opracowano dwie koncepcje realizacji jednego z czterech ośrodków handlowo-usługowych o charakterze ogólnomiejskim, które mają powstać na nowo wznoszonym osiedlu Piątkowo-Naramowice w Poznaniu. Pierwszy taki ośrodek zlokalizowano wzdłuż ul. Szymanowskiego. Obie wersje są interesujące i spełniają założenia programowe. Szkic prezentuje wariant opracowany przez arch. Jerzego Szatan-kiewicza.

Fot. — H. Kamza

(Obszerniej na temat przyszłego kształtu ośrodka handlowo-usługowego piszemy na str. 6).

Kadry, czas pracy, płace

Trwa przedkongresowa debatą związkowców

Polityka zatrudnienia i płac oraz gospodarowanie czasem pracy w nadchodzących latach — to tematyka, którą podjęła 22 bm. Komisja Ekonomiczna CRZZ na swym ostatnim posiedzeniu przed VIII Kongresem Związków Zawodowych. Problemy te rozpatrywano w świetle też do projektu uchwały kongresu.

Równocześnie członkowie komisji wnieśli do projektu programu związkowego wiele dodatkowych uwag i propozycji. Oto niektóre wnioski, z jakimi występują związkowcy na tym niezwykle ważnym obszarze polityki społeczno-gospodarczej.

Racjonalizacja zatrudnienia — to na dziś i na jutro jedno z głównych źródeł rezerw dalszego wzrostu społeczno-gospodarczego kraju. Jej znaczenie będzie się zwiększać wraz z postępującym w najbliższych 5-leciach procesem zmniejszania się dopływu nowych rąk do pracy.

Właściwe spożytkowanie kadr — to również pełne i efektywne wykorzystanie czasu pracy, a także umacnianie dyscypliny społecznej i zawodowej w zakładach. Trzeba zatem podjąć intensywne i wszechstronne działania zmierzające do poprawy gospodarowania nominalnym czasem pracy. Nie wyklucza to dalszego eksperymentowania, tam, gdzie to możliwe i celowe, w systemie tzw. ruchomego czasu pracy.

Płace i inne dochody pieniężne ludności — to dziedzina, w której ostatnie lata przyniosły dorobek bezprecedensowy. Dorobek ten trzeba teraz

wykorzystać, ściśle wiążąc dalszy wzrost płac z poprawą indywidualnych wyników pracy i efektywności gospodarowania przedsiębiorstw. Jest to zadanie kluczowe z ekonomicznego i społecznego punktu widzenia. (PAP)

Na forum ONZ

Debatą nad polską propozycją rozbrojeniową

Komitet Polityczny, Zgromadzenia Ogólnego ONZ, który za kończył generalną debatę rozbrojeniową, przystąpił do rozpatrywania polskiego projektu rezolucji w sprawie zakazu broni chemicznej, jako jednej z groźnych broni masowej zagrażającej. Wprowadzenia projektu rezolucji dokonał stały przedstawiciel PRL w genewskiej siedzibie ONZ, amb. Eugeniusz Wyzner. Oto główne tezy jego przemówienia:

— Polska jest od dawna zainteresowana problematyką produkcji i gromadzenia broni chemicznej oraz zniszczenia jej zapasów. Nasza aktywność w zakresie rozbrojenia i ograniczenia zbrojeń jest odzwierciedleniem konsekwentnej polityki zagranicznej PRL.

— W pełni uzasadnione jest włączenie do rezolucji Zgromadzenia Ogólnego ONZ załącznika, aby genewski komitet rozbrojeniowy kontynuował prace w zakresie rozbrojenia chemicznego. Istnieją warunki, aby w pracach tego komitetu rok 1977 stał się rokiem przełomu i konkretnych rezultatów w kwestii rozbrojenia chemicznego.

Opracowany w inicjatywy delegacji polskiej projekt rezolucji w sprawie całkowitego zakazu broni chemicznej uzyskał już poparcie znacznej liczby państw reprezentujących główne regiony geograficzne oraz ugrupowania polityczne i oczekuje się, że zostanie on wkrótce zatwierdzony. (PAP)

za również spowodować ściślej-
sze niż dotychczas zintegrowanie
kraju z paktem NATO, stoi emery-
towany gen. J. Kourouklis, znany
rojalista.

W Atenach opublikowano w poniedziałek wspólny komunikat grecko — turecki podsumowujący wyniki rozmów przedstawicieli obydwu państw, które rozpoczęły się 2 listopada br. Nie zdołano osiągnąć porozumienia co do otwarcia przestrzeni powietrznej nad Morzem Egejskim, zamkniętej dwa lata temu po tureckiej inwazji na Cypr.

Przyszłość Rodezji

Brytyjski minister spraw zagranicznych A. Crosland przeprowadził w poniedziałek w Londynie rozmowę z przewodniczącym genewskiej konferencji w sprawie przyszłości Rodezji I. Richardem. Przedyskutowano problem przewidywania obecnego impasu tej konferencji, której — zdaniem wielu obserwatorów — grozi fiasko.

Nominacja E. Baha

E. Bahr, minister do spraw współpracy gospodarczej RFN, został wybrany w poniedziałek w Bonn przez zarząd Partii Socjaldemokratycznej (SPD) na stanowisko nowego sekretarza Zarządu Federalnego SPD. Bahr obejmie swój urząd po ustąpieniu z gabinetu RFN, w dniu 15 grudnia.

Niszczyciel USA w Hajfie

Do portu Hajfa w Izraelu, z 4-dniową wizytą zawiązał amerykański niszczyciel „Claude Ricketts”, wchodzący w skład 6 floty USA. Obserwatorzy polityczni w krajach arabskich oceniają to wydarzenie jako demonstrację przez Stany Zjednoczone swego poparcia dla polityki Izraela. W tym roku jest to już trzecia wizyta amerykańskich okrętów wojennych w portach izraelskich.

Partia rojalistów w Grecji

W Atenach zakomunikowano o założeniu nowej, prawicowej partii politycznej. Jest to Narodowa Partia Ludowa, która postawiła sobie cel doprowadzenia do przywrócenia w kraju monarchii przez referendum powszechne. Na czele tego stronnictwa, które zamie-

„Głos” i TKKF

Dzisiaj wszystko o sporcie dla zdrowia

Szczegóły na str. 4

Krótko

Wczoraj rozpoczęła się w Warszawie dwudniowa konferencja poświęcona słownictwu współczesnego języka polskiego. Zorganizowała ją Instytut Języka Polskiego UW i Zakład Językoznawstwa Instytutu Języka Polskiego PAN. Biorze w niej udział ok. 150 językoznawców, reprezentujących prawie wszystkie ośrodki uniwersyteckie i wyższe szkoły pedagogiczne naszego kraju. W trakcie spotkania wygłoszonych zostanie ponad 20 referatów dotyczących różnych zagadnień rozwoju zasobu wyrazowego współczesnej polszczyzny. (PAP)

ARTYSTA - PLASTYK Z POZNANIA LAUREATEM KONKURSU

Projekt plakatu związanego z tematem ochrony dóbr kultury był przedmiotem ogólnopolskiego konkursu, zorganizowanego przez Gdańskie Towarzystwo Przyjaciół Sztuki. Zarząd Okręgowy ZPAP i Ośrodek Ochrony Dóbr Kultury w Gdańsku. Celem tego konkursu, na który zgłoszono 42 prace, była popularyzacja idei ochrony środowiska kulturowego, ze szczególnym uwzględnieniem roli zabytków w życiu człowieka. I nagrodę przyznano Witoldowi Węgrzynowi z Gdańska; nagrodę II otrzymał Marek Zaczęński z Poznania. Tenże autor uzyskał również nagrodę specjalną za pracę związaną z regionem gdańskim. (wig)

SPORT I REKREACJA W ZWIĄZKOWYM DZIAŁANIU

W Poznaniu odbyło się wczoraj ostatnie w kadencji 1973 - 1976 posiedzenie plenarne Rady Kultury Fizycznej i Turystyki WRZZ w Poznaniu. Wzięli w nim m. in. udział: przewodniczący WRZZ - Czesław Kończal oraz wiceprzewodniczący Związku Rady Kultury Fizycznej i Turystyki WRZZ - Włodzimierz Wilczek. Sprawozdanie z działalności RKFIT WRZZ w Poznaniu złożył jej przewodniczący - Tadeusz Piątek. Podkreślił on znaczenie, w porównaniu z poprzednim okresem, wzmocnienie aktywności związków w zakresie inspirowania i koordynowania wychowania fizycznego i rekreacji w środowisku oraz w zakładach pracy. Nie zaniedbywano jednocześnie obecności związków zawodowych w tym zakresie i sporcie wyczynowym. Wczoraj ogłoszono także powołany przez Prezydium WRZZ skład nowego 23-osobowego plenium RKFIT WRZZ w Poznaniu. Kilku z nich otrzymało wyróżnienia. Wiceprezesa w Operze im. Stanisława Moniuszki odbył się koncert z cyklu „Po dobrej pracy - dobra rozrywka” poświęcony ludom za służbą dla kultury fizycznej i rekreacji. (ad)

Militaryzacja kosztuje

W Izraelu - wszystko dla armii

Ekspansywna polityka Tel-Awiwu przekształca Izrael w państwo militarne, w którym wszystko oddane zostało do dyspozycji armii.

Z opublikowanych przez prasę amerykańską danych wynika, że obecnie regularne siły zbrojne Izraela liczą 158 000 żołnierzy, a 450 000 osób wchodzi w skład specjalnych oddziałów rezerwistów, którzy w każdej chwili mogą zostać w ciągu 2 dni zmobilizowani. Ostatnimi czasy władze izraelskie przy pomocy Stanów Zjednoczonych stworzyły ogromny arsenał nainowocześniejszych broni. Trzykrotnie zwiększyła się liczba dział arcyleryjnych. Przeprowadzono całkowitą mechanizację wojsk lądowych. Dostawy bombardujących myśliwców „Phantom” i „F-15 Eagle” oraz bombowców „Skylhawk” podniosły stan posiadania lotnictwa do 543 samolotów.

LOGODA

Zachmurzenie umiarkowane, ok. 10-15°C, w miejscach przelotnych opady śniegu. Temp. maks. od minus 1 do plus 3 st. Wiatry umiarkowane i dość silne, zachodnie.

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował: Andrzej Skrzypczak.

Cenzuralne zakazy i konfiskaty

Ograniczanie postępowych autorów i wydawców w RFN

Działalność postępowych wydawców, pisarzy i dziennikarzy napotyka w RFN coraz większe trudności. Informacje na ten temat pojawiają się niekiedy na łamach bardziej liberalnych burżuazyjnych organów prasowych. Wiele takich informacji przynosi listopadowy numer miesięcznika „Das Da” w artykule „Cenzura! Nowa fala zakazów i konfiskat przebiega przez Republikę Federalną”.

Autor artykułu, Wolfgang Roehl, pisze na wstępie, że były czasy, kiedy wydawało się, że Republika Federalna Niemiec będzie liberalnym państwem, ale minęły one już dawno. Znowu cenzuruje się, konfiskuje i zastrasza autorów oraz wydawców tak, jak to było już kiedyś w Niemczech, chociaż ci, do których należy władza, posługują się subtelniejszymi niż kiedyś metodami. Środki szantażu sięgają od nocnych rewizji w małych wydawnictwach, które zadenuncjowały wcześniej - jako „wywrotowe” - prasa koncernu Springera aż po niszczenie finansowo akcje sądowe, które nakazują wstrzymanie rozpowszechniania jakiegokolwiek publikacji, zaś rozprawa taka może się zakończyć odrzuceniem zarzutów, ale wydawca poniesie już

takie straty materialne, że nie może wyjść z długów.

W obawie przed konfiskatą wielu wydawców poddaje teksty autorskie autocenzurze. Tak było np. w wypadku powieści Regisa Debraya „Samotnik”. Na obawie ubogich w kapitały wydawnictw przed stratami finansowymi, wygrają także wielkie grupy nacisku - jak związki przemysłowców, kupców czy bogaty związek lekarzy - które tłumia wszelkie głosy krytyczne groźbą spowodowania konfiskaty sądowej. Zatrudniają one wziętych adwokatów, którzy uzyskują w sądach błyskawicznie decyzje o wstrzymaniu rozpowszechniania i występują następnie w toczących się miesiącami, kosztujących wiele tysięcy marek, procesach.

Wolfgang Roehl przytacza jako przykład sprawę zachodniobawarskiego wydawnictwa „Rotbuch Verlag”, które zostało uwikłane w trwający trzy lata proces sądowy z pozwu znanego koncernu „Siemens”. Aczkolwiek wydawnictwo częściowo wygrało proces i w rezultacie nie zostało skazane na zapłacenie żądanej przez skarżącego odszkodowania, poniosło jednak koszty w wysokości 37 000 marek. Właśnie na ten akt wskazano w wewnętrznym biuletynie „Siemens”: „Udało się zaskodzić przeciwnikowi finansowo”. Proces, jego przebieg i koszty powinny wy-

wrzeć na lewicowych pisarzach, a jeszcze bardziej na wydawcach, efekt odstraszający”. „Rotbuch Verlag” wydał książkę zachodniobawarskiego satyryka F.C. Deliusa pt. „Unsere Siemens-Welt” („Nasz siemensowski świat”).

Ażylem dla postępowych autorów w RFN przestają być również radio i telewizja. Cenzura doprowadziła do likwidacji popularnych pozycji programowych albo do całkowitej zmiany ich politycznego i ideowego oblicza. Jako przykład Wolfgang Roehl przytacza zaprzestanie - po nadaniu pięciu odcinków - emisji 13-częściowej serii audycji radiowych „Członek rady zakładowej”. Dyrektor rozgłośni „Norddeutscher Rundfunk”, Neuffer, po lecił zaprzestanie nadawania tej serii, pod pretekstem, jako by nie była dostatecznie „wyważona”. Inaczej mówiąc - gdyż nie uwzględniała w dostatecznej mierze interesów pracodawców.

„Ziomkostwo Niemców Sudeckich”, reakcyjna organizacja rozpowszechniająca wrogą wobec Czechosłowacji propagandę, postanowiła przeprowadzić kolejny zjazd swoich zwolenników w Wiedniu. Dotychczas prowokacyjne imprezy odwoławców odbywały się w Bawarii i Badenii-Wirtembergii, w których to krajach władzę sprawują prawicowe partie CDU i CSU. Obecnie zamierza się nadać „spotkanie” w stolicy Austrii „międzynarodowy charakter”.

PAP

Mandat wyborców obowiązuje całą chadecję

Ostatnie ostrzeżenie CDU

Sytuację, jaka powstała w opozycji zachodniobawarskiej po zerwaniu w ub. piątek przez CSU porozumienia o wspólnej z CDU grupie parlamentarnej w Bundestagu, omawiał w poniedziałek w Bonn zarząd CDU oraz grupa parlamentarnej CDU z udziałem zarówno nowo wybranych deputowanych jak i członków poprzedniej kadencji parlamentarnej. Obecni byli także wszyscy premierzy krajów rządzących przez CDU.

Po posiedzeniu ogłoszono tekst uchwały, który - jak podkreślił

Kohl - przyjęty został jednomyślnie. Trzypunktowy tekst podkreślał, że 18 mln wyborców, którzy oddali głos na chadecję, głosowało na CDU/CSU łącznie i ten mandat nadal obowiązuje. Decyzja sekcji parlamentarnej CSU odwracała się od CDU „jest krokiem godzącym w jedność partii unii”. Zarząd federalny CDU wyzywa CSU, aby w wiążącej statutowo formie potwierdziła swą wolę kontynuowania dotychczasowej jednolitości. Kohl wyjaśnił na konferencji prasowej, że rozumie przez to anulowanie decyzji sekcji parlamentarnej na warskiej CSU. Jeżeli krok taki nie nastąpi, wówczas CDU utworzy swą organizację także w Bawarii gdzie dotychczas istnieje wyłącznie CSU.

Nieuniknionym następstwem powstania CDU w Bawarii będzie wyjście CSU poza Bawarię i przekształcenie tej partii w partię ogólnofederalną. Byłoby to narodzić czwartą „skrajnie prawicową” partię RFN; niewątpliwie krok brzemienisty w poważne konsekwencje polityczne. Czy ogólnofederalnej CSU uda się umocnić nastroje prawicowe w RFN pokaże dopiero - dziś jeszcze dość odległa przyszłość. (PAP)

ESTRADA

Zły dobrego początek

Dowcipem wątpliwym co najmniej miary było szczerzenie psa do mikrofonów, mające stanowić „humorystyczną” odpowiedź na rozlegające się na widowni „Areny” gwizdy. A tak właśnie zakończyło się ponad 80-minutowe oczekiwanie publiczności na rozpoczęcie wczorajszego koncertu słynnej amerykańskiej wokalistki - Roberta Flack - w Poznaniu. Przyczyną owego opóźnienia okazało się niewłaściwe zorganizowanie przez głównego organizatora imprezy - Polską Agencję Artystyczną „Pagart” - przyjazdu wykonawców.

Po kilkuminutowej uwerturze muzycznej w czasie której członkowie akompaniującego wokalistę kwintetu bardziej strasili instrumentami i poirawiali nagłośnienie niż grali - na estradzie pojawiła się gwiazda wieczoru serwując na początku najsłynniejszy swój przebieg „Killing Me Softly”. Później słuchaliśmy wspaniałej, na najwyższym poziomie muzyki rockowej. Słowem - Robert Flack znanej w Polsce dotychczas jedynie z rozlicznych nagrań. Artystka obdarzona doskonałym, uniwersalnym głosem - raz pełnym, dynamicznym, kiedy indziej - wewnętrznym ciepła, zaprezentowała kilkanaście utworów, w przeważającej części znanych miłośnikom jej sztuki wokalistki. Przyczyniła akompaniował wspomniany zespół instrumentalny.

Szkoda, iż ten atrakcyjny wieczór zakończył się niedoświetleniem oraz niezbyt dobrą organizacją. Nie osłabiły one jednak artystycznego wyrazu recitalu Roberta Flack. (wig)

RPA pomaga bandom UNITA

Niedobitki band marionetkowego ugrupowania UNITA, rozgromionych w okresie obecnej interwencji wobec Ludowej Republiki Angoli, cieszą się pełnym poparciem oraz korzystają z nieukrywanej pomocy wojskowej reżimu Republiki Południowej Afryki. (PAP)

W duchu postanowień KBWE

Międzynarodowy projekt kanału Odra-Dunaj-Łaba

W Genewie zakończyła się sesja międzynarodowej grupy roboczej do spraw żeglugi śródlądowej - jednego z organów Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ. Sesja rozpatrywała różne problemy związane z projektem budowy kanału Odra - Dunaj, z odgałęzieniem na Łabę.

Projekt ten - jak wskazywano - jest praktycznym wyrazem woli realizacji postanowień Aktu Końcowego Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, który określił kierunki międzynarodowego współdziałania, zmierzającego m. in. do ustanowienia zwartej sieci żeglugi w Europie.

Państwa uczestniczące w sesji wyraziły podziękowanie rządowi polskiemu za doskonałą organizację konferencji państw zainteresowanych w budowie kanału, która odbyła się we wrześniu br. we Wrocławiu z udziałem przedstawicieli Austrii, Czechosłowacji, NRD, Polski, Węgier i ZSRR oraz reprezentantów Europejskiej Komisji Gospodarczej ONZ, Komisji Dunaju i Centralnej Komisji Żeglugi na Renie. Konferencja ta - jak podkreślono - wniosła szczególnie duży wkład do przyszłej realizacji tego ambitnego projektu międzynarodowego.

Na sesji genewskiej omówiono związane z tym zamierzenia, problemy ekonomiczne i prawne, dotyczące m. in. ujednolicenia przepisów żeglugowych, oznakowania szlaków wodnych, organizacji portów rzecznych, ekonomiki przewozów ładunków wodnych itp.

Projekt tego przedsięwzięcia budzi powszechne zainteresowanie, bowiem rozwój nowej sieci żeglugowej i połączenie jej z siecią zachodnioeuropejską przyczyni się do dalszego istotnego ożywienia międzynarodowej wymiany gospodarczej, odciążając sieć drogową, a zwłaszcza kolejową. Realizacja tego projektu ma również duże znaczenie dla

Po eksplozji w Chinach

Radioaktywna chmura nad USA

Powstała po ubiegłotygodniowej chińskiej próbie nuklearnej chmura pyłu radioaktywnego przesunęła się w niedzielę, na dużej wysokości, nad wschodnimi wybrzeżami Stanów Zjednoczonych i przebiegała się nad Oceanem Atlantycki. Amerykańska Agencja d. s. Ochrony Środowiska EPA opublikowała oświadczenie, stwierdzające, że przypuszczalnie cząstki radioaktywne będą utrzymywać się w atmosferze jeszcze przez kilka następnych tygodni. Podała ona również, że dotychczas odnotowano jedynie niewielki wzrost radioaktywności w Phoenix, w stanie Arizona i Cheyenne w stanie Wyoming. (PAP)

Już czas opłacić prenumeratę „Głosu” na rok 1977

Prenumeratę „Głosu Wielkopolskiego” i innych dzienników oraz czasopism krajowych przyjmują Oddziały RSW „Prasa - Książka - Ruch” i urzędy pocztowe jeszcze do 25 bm. 1976 r. Nakłady wydawnictw prasowych są ograniczone. Radzimy możliwie szybko opłacić prenumeratę.

Jednostki gospodarki uspołecznionej, instytucje, organizacje i wszelkiego rodzaju zakłady pracy zamawiają prenumeratę w miejscowych Oddziałach RSW „Prasa - Książka - Ruch”, zaś w miejscowościach, w których nie ma oddziałów RSW - w urzędach pocztowych.

Czytelnicy indywidualni opłacają prenumeratę wyłącznie w urzędach pocztowych i u doręczycieli.

Szczegółowych informacji związanych z prenumeratą udzielają Oddziały RSW „Prasa - Książka - Ruch” i urzędy pocztowe.

Prenumeratę ze zleceniem wysyłki za granicę przyjmuje RSW „Prasa - Książka - Ruch”, Centrala Kolportażu Prasy i Wydawnictw, ul. Towarowa 28, 00-958 Warszawa, konto PKO Nr 1531-71. Prenumerata ze zleceniem wysyłki za granicę jest droższa od prenumeraty krajowej o 50 proc. dla zlecających jednostek indywidualnych i o 100 proc. dla zlecających instytucji i zakładów pracy.

Polski, która w ten sposób uzyska dodatkowe możliwości transportowe, przede wszystkim dla przewozów węgla oraz ciężkich elementów i urządzeń przemysłowych. (PAP)

Posiedzenie Rady Ministrów

Dokończenie ze str. 1

szcza równowagi na rynku, przy zakładanym dalszym wydatnym wzroście dochodów per nieźnych ludności. Przewiduje się przebudowę struktury produkcji, przez powiększenie w niej udziału towarów przeznaczonych na zaspokajanie potrzeb ludności i na eksport oraz odpowiednie zmiany w strukturze i dynamice inwestycji. Położony zostanie nacisk na poprawę jakości wyrobów i usług. Kierując się potrzebą zwiększenia dostaw artykułów żywnościowych, szczególną troską otoczy się rozwój gospodarki żywnościowej, a zwłaszcza dalszą intensyfikację procesów produkcyjnych w rolnictwie i przemyśle rolno-spożywczym. Rozwijane będzie, szczególnie, budownictwo mieszkaniowe. Problemy związane z poprawą warunków życia i pracy społeczeństwa znajdują odbicie w wielu elementach projektów planu na pięcioletnie i na rok przyszły.

Zrealizowanie strategicznych celów zawartych w tych dokumentach wymagać będzie nastawienia działań i twórczych inicjatyw ze strony zakładów pracy i wszystkich ogniw zarządzających na rzecz zwiększenia efektywności gospodarki. Chodzi przede wszystkim o racjonalne i oszczędne wykorzystywanie środków technicznych, materialnych i finansowych, o rodnoszenie wydajności pracy i lepsze gospodarowanie zasobami pracy ludzkiej. Konieczne będzie uszczelnienie wydatnego postępu w gospodarce materiałowej, w pełniejszym wykorzystaniu majątku trwałego oraz w usprawnieniu procesów inwestycyjnych przez dalszą koncentrację sił środków. W całej działalności gospodarczej musi być systematycznie wzmocniana dyscyplina realizacji zadań planu.

Rok 1977 - jak stwierdzono w toku obrad - będzie ważnym etapem w urzeczywistnianiu generalnych celów planu na całe bieżące pięcioletnie. Dlatego też sprawą bardzo istotną jest jak najlepsze wykorzystanie przez wszystkie zakłady pracy, zjednoczenia i sorty, przez administrację centralną i terenową ostatnich tygodni tego roku dla tworzenia sprzyjających warunków do startu w roku 1977.

Rada Ministrów zatwierdziła przedstawione projekty planu na bieżące pięcioletnie oraz planu i budżetu na rok przyszły. Rząd w najbliższych dniach przedłoży te dokumenty Sejmowi PRL. (PAP)

Telefony GONOSZA

Na skrzyżowaniu ulic Głogowska - Engla w Poznaniu 7-letni J. S. przechodząc środkiem skrzyżowania potrącony został przez „Flata”. Mężczyzna na skutek niesionych ran, po przewiezieniu do szpitala, zmarł.

Również w Poznaniu u zbiegu ulic Głogowska - Hibnera przejeżdżając dla pieszych potrącony został przez „Flata” K. W., który poniósł śmierć na miejscu. Kierowca zbiegł z miejsca wypadku.

„GŁOS WIELKOPOLSKI” - DZIENNIK ROBOTNICZEJ SPÓŁDZIELNI WYDAWNICZEJ „PRASA - KSIĄŻKA - RUCH”

Adres redakcji: Poznań, ul. Grunwaldzka 19. Adres pocztowy: skrytka nr 1074 60-959 Poznań. Redaguje kolegium: Wiesław Porzycki (red. naczelny), Marian Flejsierowicz i Kazimierz Marcinkowski (zastępcy redaktora naczelnego), Tadeusz Kaczmarek (sekretarz redakcji), Eugeniusz Cofa, Zbigniew Szmowski.

Wydawca: Poznańskie Wydawnictwo Prasowe RSW. Telefony: 660-41 łączy wszystkie działy. Dział łączności z czytelnikami 665-718. Sekretariat redaktora naczelnego 454-09. Zastępca redaktora naczelnego 665-718. Sekretarz redakcji 648-85. Dział informacji 665-939. Dział sportowy 648-45. Redakcja nocna 430-73 i 453-31. Biuro Ogłoszeń: Grunwaldzka 19 60-782 Poznań, tel. 665-916. Za treść i termin druku ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Druk PZG im. M. Kasprzaka - Poznań.

Prenumerata: wpłaty przyjmują oddziały RSW „Prasa-Książka-Ruch” oraz urzędy pocztowe i doręczyciele do dnia 10 każdego miesiąca (z wyjątkiem grudnia) poprzedzającego okres prenumeraty: na miesiąc (17,50 zł), kwartał (52 zł), półrocze (104 zł), Indeks nr 35029.

Nauczanie dla przyszłości

Po raz pierwszy w dziejach naszego narodu projekt reformy oświaty, podany został pod dyskusję nauczycieli, naukowców, twórców kultury, rodziców — wszystkich tych, którym nieobojętne są sprawy edukacji i wychowania. Dyskusję zapoczątkował wiosenny Sejmik Polonistyczny, a podsumowało go jesienią posiedzenie Sejmu Komisji Oświaty i Wychowania. Zrozumienie dla konieczności zreformowania istniejącej szkoły jest w społeczeństwie powszechne, podobnie jak świadomość, że szkoła przyszłości wyrośnie z tej, która jest.

Podając pod ogólnonarodową dyskusję założenia powszechnej szkoły 10-letniej przewidywano, że konfrontacja poglądów i doświadczeń nauczycieli oraz ich wyobrażeń o przyszłej szkole z projektami przygotowanymi przez specjalistów, wywoła protesty, żądania zmian, propozycje innych rozwiązań. Łamy pism specjalistycznych, codziennych, programy radiowe i telewizyjne udostępniano wszystkim tym, którzy czuli się zobowiązani do udziału w tworzeniu szkoły przyszłości. Dyskutowały różne grupy zawodowe od czołowych postaci naszego życia naukowego po środowiska rodzinne. W sumie wzięło w dyskusji udział prawie 240 000 osób. Liczba ta świadczy o dużym zaangażowaniu społeczeństwa w sprawy oświaty i o dużej kulturze pedagogicznej naszego społeczeństwa. Wszystkie głosy za i przeciw zostały uważnie rozpatrzone (raport z dyskusji będzie udostępniony jeszcze w bieżącym roku na łamach „Nowej Szkoły”) i te, które uznano za wartościowe, wnieśli do przedstawiennych wersji programów.

Gdyby uwzględnić wszystkie żądania dyskutantów, tydzień nauki ucznia wydłużyłby się do 60 godzin. Wiadomo przecież, że obecnie, ze względu na szybki rozwój nauki i techniki — żadna szkoła nie może włączyć na całe życie. Szkoła, że dyskusja nad dziesięciolatką ograniczyła się do wskazywania tego, czego należy nauczać, a nie, w jaki sposób nauczyć ucznia, jak on ma się uczyć przez całe życie.

Nad nowymi wersjami programów pracowało nie 200, jak poprzednio, lecz 400 osób. Ci nowi, to przede wszystkim profesorowie uczelni, naukowcy. „Filarem” przedmiotów nauczania obecnej szkoły, podobnie jak i przyszłej, jest i będzie język polski. Jego program wywoływał też najwięcej kontrowersyjnych opinii, zapoczątkowanych Sejmikiem Polonistów w Piotrkowie Try-

bunalskim. Został on, po uwzględnieniu wielu głosów z dyskusji, na nowo opracowany. Zawiera w sobie obok literatury i języka elementy historii, kultury, plastyki, muzyki. W pewnych partiach (podobnie jak w matematyce) odstąpiono od nauczania liniarnego (zasada, że do raz przedstawionych materiałów już się nie wraca) na korzyść spiralnego. Rozważa się też możliwość przeniesienia przedmiotu: wychowanie w rodzinie na lekcje biologii i wychowawcze. Wniesiono nieznaczne poprawki do programu nauczania początkowego. Jest to program dostosowany do psychiki i możliwości intelektualnych dziecka.

Uznany zwyczajem szkolnictwa ostatnich lat, nowe programy zatwierdza się po dwuletnim okresie wdrażania. Autorzy programów dziesięciolatki wcale nie zakładali, że ich wersja jest ostateczna. Najlepszym tego dowodem jest podanie ich pod dyskusję. Zgodnie z wstępnymi założeniami, wdrażanie dziesięciolatki rozpocznie się w 1978 roku. Najprawdopodobniej tylko w pierwszej klasie szkoły podstawowej, bowiem w tym roku w ławkach szkolnych zasiać nie będzie demograficzny, co jest nie bez znaczenia dla rezultatów kształcenia. Nowy program nauczania początkowego zostanie uprzednio sprawdzony w wybranych szkołach. Do wprowadzenia nowych programów nauczania w klasach od czwartej w przyszłości będzie udostępniony do czasu, aby wybrać ich najlepszy kształt, wprowadzić ewentualne zmiany. Ostateczną ich wersję rozprawi Kongres Pedagogiczny, który odbędzie się w przyszłym roku. Na Kongresie przedyskutuje się też projekt oświaty równoległej, wyposażenia dydaktycznego 10-latk i podręczników dla nowej szkoły. Przyjmuje się, że dla każdego przedmiotu będą trzy wersje podręczników, nawet z partiami materiałów, uwzględniających specyfikę regionów. Wybór najwłaściwszego będzie uzależniony od nauczyciela.

Szkoła jest głównym ośrodkiem kształcenia, lecz nie jedynym. Partnerów upatruje przede wszystkim w związkach zawodowych, zakładach pracy, które pomogą w wychowaniu przez pracę i dla pracy. Nie wszystkie dzieci będą zdolne ukończyć 10-latkę — dla nich stworzy się szansę przyczerania do zawodu. Decyzja co do ich ostatecznego kształtu jeszcze nie zapadła. Jedno jest pewne — młodzież w wieku 16 lat nie pójdzie do pracy. Będzie się uczyła dalej zawodu, przygotowywała do studiów. Mimo, że dziesięcio-

latka ma się kończyć egzaminem maturalnym, absolutnie nie można jej porównywać z obecnym liceum ogólnokształcącym. Są to bowiem dwie zupełnie różne szkoły. Obecne liceum przygotowuje tylko do studiów, dziesięciolatka da różne możliwości dalszego kształcenia wszystkim jej absolwentom. Również planowana dwuletnia szkoła specjalizacji dla absolwentów dziesięciolatki, wybierających się na studia nie będzie powielaniem obecnego liceum ogólnokształcącego. Przygotowując na studia da zarazem przygotowanie do prostych zawodów w gospodarce i kulturze, takich jak przewodnik, bibliotekarz i innych. Możliwość podjęcia studiów nie będzie zarezerwowana tylko dla absolwentów 2-letniej szkoły specjalizacji kierunkowej.

Dopiero po zakończeniu prac programowych dla 10-latk opracuje się ostateczną wersję szkolnictwa zawodowego, specjalizacji kierunkowej. Chodzi o to, by były maksymalnie nowoczesne.

Wiedza szybko się starzeje. Nie sposób ją wtłoczyć na „całe życie” nawet w najnowocześniejszej szkole. Dlatego też głównym zadaniem nauczycieli będzie nie tylko nauczanie, ale wpojenie nawyku uzupełniania raz zdobytych wiadomości. Pomocą będzie stał różnego rodzaju encyklopedii dla uczniów. Rozwijając się będą centra kształcenia ustawicznego, a w nich formy uczenia zaocznego, wieczorowego, korespondencyjnego. Chodzi bowiem o zdobycie rzetelnych kwalifikacji przez wszystkich.

Niezasadnione są obawy, że poziom w dziesięciolatce się obniży. Przecież przyjdą do niej 6-letni uczniowie po wstępnej, przedszkolnej edukacji, zróżnicowane zajęcia fakultatywne będą rozwijały indywidualne zdolności i talenty, a zespoły wyrównawcze pomogą słabszym, zaś nauczyciele będą mieli wyższe wykształcenie. Rozbudowana zostanie też baza.

Polska wkroczyła w stadium tworzenia rozwiniętego społeczeństwa socjalistycznego i dlatego ulega zmianie dotychczasowy system oświaty. Musi on skuteczniej służyć rozwojowi kraju, pomnażaniu materialnego i kulturalnego dorobku kraju. Wykształcenie musi być zgodne z potrzebami kraju. W dyskusji nad modelem kształcenia nie mniej ważne niż dydaktyczne, są sprawy wychowawcze. Bowiem przygotowanie ucznia do życia w otaczającym świecie jest równie istotne, jak wyposażenie go w wiedzę fachową.

BARBARA GRZEGORZEWSKA

ku czego powstaje polistyren łączący się częściowo z substancją drzewną. Wynalazkiem prof. Macieja Ławniczaka zainteresował się przemysł, toteż dalsze badania finansowały Zakłady Przemysłu Metalowego w Zielonej Górze.

Lignomer — tak bowiem nazwane zostało drewno udoskonalone według poznańskiej technologii — w stosunku do

toczenia. Lignomer daje się piłować, strugać, przewiercać — zupełnie jak drewno, w czasie obróbki zachowuje się jednak podobnie jak tworzywa syntetyczne.

Można więc przewidywać, że szybko znajdzie zastosowanie w wielu dziedzinach gospodarki. Wskazują na to bardzo zachęcające wyniki przeprowadzonych już doświadczeń. Oto kilka przykładów.

Dorobek poznańskiej nauki

Drewno prawie jak stal

drewna naturalnego charakteruje się m. in. zmniejszonym o 60 procent pęcznieniem, o 40 procent mniejszym kurczeniem i obniżoną o 80 procent nasiąkliwość, wykazuje także kilkakrotnie wzrost wytrzymałości na ściskanie, większą twardość oraz całkowitą odporność na działanie grzybów i bakterii. Jest to więc tworzywo, które pozostając drewnem ma od niego znacznie mniej wad oraz nowe właściwości. Znajdujący się w nim polimer nie ulega wymywaniu, nie jest także szkodliwy dla o-

Zwiększona trwałość zmodyfikowanego drewna zapewnia przynajmniej dwukrotnie przedłużenie żywotności podłóg w kolejowych wagonach towarowych, a niedobory drewna w PKP mogą być również zlikwidowane przez zastosowanie nowego rodzaju podkładów. Lignomer można używać w produkcji modeli odlewniczych, dzięki czemu dwukrotnie wzrośnie ich trwałość. Pozwoliłoby to także zaoszczędzić znaczne ilości drewna oraz lepiej wykorzystać wysokokwalifikowanych pracowników. W In-

stytucie Mechanicznej Technologii Drewna AR opracowano również nową konstrukcję rusztu segmentowego przeznaczoną dla ferm hodowlanych. Zastosowanie ich pozwoliłoby — dla przykładu — przeznaczyć słomę na pasze i ograniczyć zużycie cementu, z którego wytwarza się ruszty betonowe. Te ostatnie doświadczenia prowadzono w Zjednoczeniu PGR we Wrocławiu.

„PERMIT” NA 10 DNI

— Przede wszystkim trzeba było się jakoś zainstalować... — wspomina dziś, w 30 lat po wyroku norymberskim, prof. dr Tadeusz Cyprian, ostatni z żyjących członków naszej delegacji. (Nie sposób w tym miejscu, niestety, przytoczyć całej jego relacji — tak interesującej i obejmującej zarówno meritum jak i scenię procesu. Z żalem muszę więc ograniczyć się do kilku fragmentów, nie zawsze, być może, najważniejszych).

Miasto było niemal doszczętnie zburzone. Gdy zjawiliśmy się u amerykańskiego szefa zarządu administracyjnego, oświadczył nam od razu, że bardzo cieszy się, iż Polacy przywieźli dokumenty i prosił, by je złożyć w sefostwie prokuratury procesowej. Daje nam „permit” na pozostanie przez 10 dni w Norymberdze celem uporządkowania dokumentów i oczekuje, że potem wyjedziemy, bo w Norymberdze nie ma miejsc. A zresztą poza nami nie ma tu żadnych innych delegacji z krajów nie należących do 4 mocarstw, które jedynie są uprawnione do udziału w procesie.

Zaczęły się targi. Wskazywaliśmy, że to przecież Polska pierwsza zbrojnie oparła się Hitlerowi, że najwięcej wycierpiała w czasie okupacji. W toku tych rozmów złożyliśmy odpowiedni memoriał i uzyskaliśmy przedłużenie pobytu na miesiąc.

Dobre było i to. A więc urządziłmy się w Grand Hotelu, gdzie odgruzowaliśmy 2 pokoje i wyszukali w gruzach dwie mniej zdezolowane maszyny do pisania. Potem przybiliśmy na drzwiach duże tablice z napisem „Polish Delegation”. I tak powstała de facto „Polska Delegacja na Proces Norymberski”.

PRZEZ TONY DOKUMENTÓW

U Anglosasów mniej znaczący oficjalna korespondencja, niż kontakty osobiste. Na szczęście znalazłem ze swej dwuletniej pracy w Londynie sporo ludzi zajmujących poważne stanowiska w administracji procesowej, dzięki tym znajomościom i naszej pracy stopniowo stosunki zaczęły się jakoś układać. Już nam nie przypominało, że za miesiąc mamy się wynieść. Do staliśmy asygnowani na posłki w Grand Hotelu i prawo korzy-

Widok ławy oskarżonych w procesie norymberskim. Fot. — Archiwum

Wyrok, o którym ludzkość nie zapomni

stania z amerykańskiej poczty polowej (która jednak nie sięgała Polski). Stefan Kurowski nawiązał bliskie, osobiste stosunki z delegacją radziecką.

Dokumentów było bardzo dużo. W Document Center Trybunału leżały ich całe tony i wśród tysięcy należało wyłowić te ważne dla nas, dla Polski. Pracowaliśmy bez sekretarki i bez pomocy biurowych. W ten sposób Stanisław Piotrowski natknął się na 38 tomów „Dziennika Hansa Franka”. Dzięki m. in. pomocy szefa delegacji radzieckiej, generała Romana Rudenki, mógł obszerne wyjątki przetłumaczyć i uzyskać ich wydrukowanie jeszcze w ciągu procesu. Pod koniec listopada 1945 (proces rozpoczął się 20 listopada) przestano w ogóle mówić o „czasowym” pobycie polskiej delegacji w Norymberdze i wydano czterem jej członkom karty stałego pobytu. Było to wynikiem uznania, z jakim się spotkała nasza praca.

SZAMPAN I MILCZENIE

Oficjalny akt oskarżenia powstał w okresie przed 6 października w zespole pod przewodnictwem desygnowanego na głównego oskarżyciela amerykańskiego przed Trybunałem Norymberskim, Roberta H. Jacksona. Zespół ten przystąpił do ostatecznej redakcji nie mając żadnego kontaktu z przedstawicielami Polski; skutek tego był taki, że w akcie oskarżenia znalazła się wprawdzie liczba butelek szampana i kilogramów sera wywiezionych z Francji, ale nie było ani słowa o Powstaniu Warszawskim, o Palmirach, o wywożeniu na roboty przymusowe i tyko fragmentaryczne uwagi o obozach koncentracyjnych oraz eksterminacji ludności polskiej.

Polski akt oskarżenia, mimo złożenia go osobno i w późniejszym terminie, odegrał bardzo dużą rolę w procesie. Z kilku stron dotyczących Polski w oficjalnym akcie oskarżenia, sprawy polskie rozrosły się do około 650 stron stenogramu procesu.

HISTORYCZNY PRECEDENS

Przebieg procesu, o którym w późniejszych latach napisano tomy, śledził cały świat. Usłne lub pisemne zeznania złożyło prawie dwa tysiące świadków. Protokół rozprawy liczył około 16 tysięcy stron. Cały przebieg procesu został zarejestrowany na taśmie. Wyrokiem Międzynarodowego Trybunału Wojskowego dwunastu spośród głównych zbrodniarzy wojennych — na czele z Goeringiem (połknął ampułkę z cyjankiem przed wykonaniem wyroku), Frankiem, Keitlem, Ribbentropem i Bormannem (ten — zaocznie) — zostało skazanych na karę śmierci. Szereg innych przywódców III Rzeszy otrzymało wyroki wieloletniego więzienia (z nich karę dożywocia odbywał w Spandawie tylko Rudolf Hess). Trzech oskarżonych zostało uwolnionych od winy i kary. Choć poszczególne postanowienia Trybunału Norymberskiego wzbudziły w krajach, które najlepiej poznały okrucieństwo hitlerowskich okupantów, poczucie, że sprawiedliwości nie stało się w pełni zadość (wyrazem tego było votum separatarnie radzieckich członków Międzynarodowego Trybunału) i choć niewinniono tak zbrodnicze organizacje, jak Sztab Generalny i Naczelne Dowództwo Wehrmachtu — wyrok norymberski ma znaczenie nieprzemijające.

Po raz pierwszy bowiem w historii pociągnięto do odpowiedzialności karnej organizatorów agresji i masowej eksterminacji. Utworzone zostały nowe pojęcia prawne; ludobójstwo; choć żaden znany termin prawniczy nie mógł oddać ogromu zbrodni popełnionych przez Niemcy hitlerowskie. Zasady prawne, które legły u podstaw procesu i wyroku, wprowadziły osobistą odpowiedzialność karną przywódców i rozkazodawców za agresję, zbrodnie wojenne i ludobójstwo. Był to przełom w prawie międzynarodowym, do którego weszły zasady norymberskie. Stały się one też fundamentem uchwalonego w 1968 roku Konwencji ONZ o nieprze-dawnianiu zbrodni wojennych i zbrodni przeciw ludzkości — a głównym inicjatorem tej Konwencji była Polska.

B'LANs

Przez wszystkie lata powojenne w całej Europie nie skazano więcej niż 50 tysięcy przestępców nazistowskich. Z tego — w RFN 6.370 (na 78.242 podejrzanych i objętych tam postępowaniem śledczym), w Austrii — 13.624 (dziesięć procent podejrzanych); w NRD — 12.844 (77 procent tych, których zdołano tam ująć). Skoro mówimy o RFN, gdzie decyze są w tych sprawach nieraz

Dokończenie na str. 4

WOJEWÓDZKA
USŁUGOWA SPÓŁDZIELNIA PRACY
w Poznaniu, ul. Szczanieckiej 3

przyjme
KIEROWNIKÓW ZAKŁADÓW USŁUGOWYCH
wszystkich branż

z własnymi lokalami i wyposażeniem na terenie
m. Poznania i województwa poznańskiego.

Osobiste zgłoszenia w niżej wymienionych
Oddziałach.

- Zakład własny Poznań, ul. Kraszewskiego 10
- Oddział Poznań - Winogrody Os. Przyjaźni paw. 125
- Oddział Gniezno ul. Warszawska 5
- Oddział Nowy Tomysł ul. 3 Stycznia 16
- Oddział Oborniki ul. Sądowa 7
- Oddział Szamotuły ul. Ratuszowa 10
- Oddział Śrem ul. 1 Maja 2
- Oddział Środa ul. Wiosny Ludów 10
- Oddział Września ul. Sądowa 2.

Warunki do omówienia na miejscu, z możliwością utwo-
rzenia zakładów na zryczałtowanym rozrachunku.

4699-K1

Praca

Pracę chałupniczą — przy-
ję (posiadam prase 7 t).
Oferty — „Prasa”, Grun-
waldzka 19 dla 7486g.

Kupno Sprzedaż

Kolekcjoner, kupi przed-
wojenne monety polskie,
niemieckie, inne starocie.
Oferty — „Prasa”, Grun-
waldzka 19 dla 4921g.

Sprzedam witrynę. Osie-
cie Oświecenia 36 m. 12.
7487g

Sprzedam kpl. 80 l akwa-
rium z rybkami. Poznań,
ul. 23 Lutego 5 m. 4, godz.
16-18. 7802gpr

Sprzedam ciągnik Zetor
25, po kapitalnym remon-
cie. Władomość: Ostrów
Wlkp., tel. 31-27. 7066g

Sprzedam dwa wzmacnia-
cze: 100 V z dwoma ko-
łami i MV-3. J. Ka-
miniarski, 64-340 Grodzisk
Wlkp., ul. Słowiańska 10a.
1343p

Sprzedam rower wysięgo-
wy Jaguar, stan bardzo
dobry. Tel. 422-56. 5216g

Sprzedam kombinowaną
witrzynę, Wilda, ul. Doli-
na 20 m. 4. 5197g

Sprzedam tanio zagranic-
ną maszynę dziewiarską,
dwupłytkową i zegar komin-
kowy. Tel. 566-71. 5102g

Kalkulator Privlog SR 30
(dwa pamięci, nawiasy),
sprzedam. Os. Manifestu
Lipcowego 25 m. 10 — po
godz. 20. 7613g

Sprzedam kożuch damski
— średni rozmiar. Telefon
67-93-45. 7698g

Sprzedam stół i kredens
z XVIII w. Oferty „Pra-
sa”, Grunwaldzka 19, dla
5357g.

Sprzedam rower dwuos-
obowy z przerzutką japoń-
ską. W. Jankowski Poz-
nań, Sarmacka 28. 5518g

Sprzedam 2 futerka buł-
garskie dziecięce na 6-10
lat. Tel. 616-03, od godz. 18.

Pracownicy poszukiwani

Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne
w Poznaniu, ul. Głogowska 131 — przyjmuje
zgłoszenia kandydatów na przeszkolenie w za-
wodzie

motorniczego tramwajowego.

Na szkolenie przyjmowani są mężczyźni i ko-
biety po ukończeniu 20 lat życia, z wykształ-
ceniem podstawowym.

Kurs trwa dwa miesiące. W okresie szkole-
nia słuchacze otrzymują wynagrodzenie. Dla
zamiejscowych zapewnia się zakwaterowanie.

Szczegółowych informacji o warunkach pra-
cy i płacy udziela oraz zgłoszenia przyjmuje
dział spraw osobowych, ul. Głogowska 131,
III piętro, pokój 32 i 34, telefon 612-41, wewn.
32 lub 34. 4483-K1

Zakład Doświadczalny przy Instytucie Obróbki
Plastycznej w Poznaniu, ul. Zamenhofska 2/4 —
zatrudni zaraz

wykwalifikowanych pracowników do pro-
dukcji maszyn i urządzeń mechanicznych.

Warunki pracy i płacy do uzgodnienia w Sek-
cji Kadr, ul. Zamenhofska 2/4, tel. 754-31 w. 80.
4830-K1

Samochody

Sprzedam silnik Mercedes
sa 200-D. Zagań, Słowac-
kiego 22/3. 2558-K2

Sprzedam samochód „Lu-
blin”, w bardzo dobrym
stanie. M. Maraszek, Wol-
sztyń, Czerwonej Armii
12. 1348p

Sprzedam Warszawę 223,
stan dobry. Gasztekci
— Traugutta 28 m. 4, po go-
dzinie 16. 7479g

Pilnie kupię błotniki do
Moskwicza 407. Jerzy Lan-
ga, 64-306 Boruja Kościel-
na, gmina Nowy Tomysł.
1344p

Kupię silnik Volkswagen
1300, 1500 tylko stan bar-
dzo dobry. Andrzej Hy-
żorek 62-300 Września
22 Stycznia 32 m. 6. Tel.
672 po godz. 17. 5376g

Sprzedam samochód Opel
Olimpia, rocznik 1937.
Piotr Domański, Pobiedz-
ska, ul. Kostrzyńska 28,
ogłądać od godz. 15.30.
5368g

Lokale

Do wynajęcia M-3 w Po-
znaniu. Oferty „Prasa”,
Grunwaldzka 19 dla 7686g

Pracujący, uczący się, po-
szukuje niekierującego
pokoju za niewygórowa-
ną opłatą. Oferty „Pra-
sa”, Grunwaldzka 19 dla
5152g.

Zamienię mieszkanie 3-po-
kojowe, nowe budownic-
two na większe. Poznań,
Świerczewskiego 112a m. 1.
5160g

Zamienię komfortowe dwu-
pokojowe na większe wil-
lowe. Oferty „Prasa”,
Grunwaldzka 19, dla 5424g.

Zamienię dwa mieszkania
dwupokojowe na dwa
większe w jednej willi.
Oferty „Prasa”, Grun-
waldzka 19 dla 5423g.

Zamienię M-3 Osiedle
Hetmańskie na pokój z
kuchnią, wygodami Ła-
zarz. Oferty „Prasa”,
Grunwaldzka 19, dla 5375g.

SPÓŁDZIELNIA PRACY
WYROBÓW METALOWYCH
w Głucholazach, ul. Nyska 2, tel. 458
ŚWIADCZY USŁUGI DLA LUDNOŚCI

w zakresie wentylacji:

- warsztatów rzemieślniczych (pomieszczeń
odciągów wiorów i trocin z maszyn stolar-
skich)
- obiektów ogrodniczych, pieczarkarni itp.
- budynków inwentarskich przeznaczonych
na hodowlę kur itp.
- ślusarstwa ogólnego.

Na życzenie wentylację wykonujemy wraz z oruro-
waniem. Oczekujemy cennych ofert.

USŁUGI WYKONUJEMY SZYBKO I SOLIDNIE.
2543-K2

Zguby Różne

Wykonuję kreślenia tu-
szem, Wiesława Bigos, Po-
znań, ul. Garbary 33 m.
9a po godz. 16. 5248g

Układanie parkietu, szli-
fowanie podłóg i lakiero-
wanie. Układanie stopni
z mozaiki parkietowej, ma-
teriał posiadam. Poznań
Dzierżynskiego 290 m. 6,
Tyrański. 5318g

Posiadam pomieszczenie
warsztatowe z urządze-
niami ślusarskimi. Oczek-
uję propozycji. Oferty
„Prasa”, Grunwaldzka 19,
dla 5480g.

Parkiet (mozaikę), wykład-
nię, układanie, bezpyłko-
wo cyklinuję — Zakład
Usługowy, Nowakowski,
tel. 739-58. 7481g

Posiadam pomieszczenie
w Szczepankowie, nadają-
ce się na cichy przemysł.
Oczekuję propozycji. Of-
erty „Prasa”, Grunwaldz-
ka 19 dla 5116g.

Pies myśliwski seter, za-
ginął dnia 12 listopada —
okolice Dębca. Pies dosta-
je serię zastrzyków. Ucz-
ciwego znaleźć proszę o
zwrot. Drzewiecki, Po-
znań, Makowa 7, tel. 575-11
do godz. 15. 7963g

Pasy przepuklinowe, po-
operacyjne, do sztucznego
odbytu, przy obniżeniu
żołądka, suspensoria, sznu-
rowki przy schorzeniach
kręgosłupa, wkładki „ela-
styczne” przy zniekształce-
niach i bólach stóp — wy-
konuje „Ortopedia” — Ja-
naszek, Poznań, Dolna
Wilda 20, tel. 33-03-87.
7510g

Aloes lecznicze — wysy-
ła hodowla. Stanisław
Kluz, 64-720 Lubasz.
5090g

Bezpłytowe cyklinowanie,
układanie parkietów, wy-
kładzin podłogowych — la-
kierowanie. Zakład Usłu-
gowy, Kantak, tel. 647-85.
5090g

Bezpłytowe cyklinowanie,
lakierowanie parkietów.
Tel. 738-73 — Szaj. 4842g

Nieruchomości

Kupię domek jedno- i dwu-
rodzinny, blisko tramwaju. Of-
erty „Prasa”, Grunwaldzka
19 dla 5254g.

Sprzedam willę z ogro-
dem w Szamotułach, 4
minuty od dworca kolej-
owego, mieszkanie wolne.
Oferty „Prasa”, Grun-
waldzka 19, dla 5383g.

Sprzedam działkę ze
szklarnią pod małe ogro-
dnictwo w Przeźmierowie.
Oferty „Prasa”, Grun-
waldzka 19 dla 5388g.

Sprzedam wyłączone nie-
ruchomości, wolne 2 poko-
je, kuchnię, duże piwnice,
pomieszczenie na warszt-
at ogród 750 m². Oferty
„Prasa”, Grunwaldzka 19
dla 5483g.

Sprzedam połowę dwupię-
trowej willi z ogrodem w
centrum Poznania, ko-
nieczne mieszkanie za-
stępce. Oferty „Prasa”,
Grunwaldzka 19, dla 5449g.

Kupię domek lub parciele
budowlaną na przedmie-
ściu Poznania, najchętniej
Kobylnica, Szczepankowo,
Luboń. Zgłoszenia M. Ku-
lawiak 60-583 Poznań, No-
wy Świat 3 m. 8, tel.
431-17. 5415g

† Dnia 21 listopada 1976 roku zmarł po krótkich
lecz ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakra-
mentami św., mój najdroższy mąż, ukochany
ojciec, test, dziadek, brat, szwagier, wujek,
przeżywszy lat 64, sp.

STANISŁAW PILARSKI

Pogrzeb odbędzie się dnia 24 bm. o godz. 15.30
na cmentarzu na Starolecie.

W głębokim smutku pograżona

żona z rodziną

Osiedle Piastowskie 108 m. 5

(dawniej ul. Antoniego 68).

3165-U3

† Dnia 21 listopada 1976 r. zmarł nagle, na-
maszczony Olejami św., przeżywszy lat 39,
mój kochany mąż, ukochany tatuś, sp.

MARIAN KOSTRZYŃSKI

sztukator

Pogrzeb odbędzie się dnia 24 bm. o godz. 11.55
na cmentarzu Junikowskim.

W głębokim smutku pograżona

żona z rodziną

8004g

† Dnia 21 listopada 1976 r. zmarł po długiej
chorobie, opatrzony Sakramentami św., prze-
żywszy lat 65 nasz najukochańszy mąż, ojciec,
test, brat i szwagier, sp.

MICHAŁ PIĄTEK

Pogrzeb odbędzie się dnia 24 bm. o godz. 9.50
na cmentarzu Junikowskim.

W głębokim smutku pograżona

żona z rodziną

3166-U3

† Dnia 19 listopada 1976 r. zmarła nagle nasza
najukochańsza mamusia i testowa

JANINA RUMIŃSKA

z domu Bzyl

Pogrzeb odbędzie się dnia 24 bm. o godz. 13.40
na cmentarzu na Junikowie.

Pogrzeb w smutku

synowie, synowa i rodzina

7980g

EDWARD GRUSZCZEWSKI

W Zmarłym stracił sumiennego i odda-
nego pracownika.

Rodzinie Zmarłego składamy tą drogą wyra-
zy serdecznego współczucia.

Dyrekcja — współpracownicy
Rada Zakładowa
Poznańskiego Teatru Lalki i Aktora

3173-K3

† Dnia 21 listopada 1976 roku zmarła nagle
w wieku 78 lat moja ukochana żona, naj-
droższa matka, babcia i testowa, sp.

ZOFIA PURZYCKA

z domu Racięcka

Pogrzeb odbędzie się dnia 25 bm. o godz. 13.05
na cmentarzu Junikowskim.

Pograżona w głębokim smutku

RODZINA

Poznań — Iwno.

3183-U3

† W dniu 20 listopada 1976 r. zasnął w Bogu
nasza najdroższa, ukochana córka, siostra,
szwagierka, ciocia, kuzynka, przeżywszy lat 27

KRYSTYNA ULATOWSKA

Pogrzeb odbędzie się dnia 24 bm. o godz. 13.05
na cmentarzu na Junikowie.

W głębokim smutku pograżona

RODZINA

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Ul. Albańska 221.

8003g

† Dnia 21 listopada 1976 r. zmarł po długich
i ciężkich cierpieniach, opatrzony Sakra-
mentami św., nasz najukochańszy i nigdy nie-
zapomniany mąż, ojciec, test, dziadek, brat,
szwagier i wujek, przeżywszy lat 72, sp.

WOJCIECH LEWANDOWSKI

Pogrzeb odbędzie się dnia 25 bm. o godz. 11
na cmentarzu na Junikowie.

W głębokim smutku pograżona

żona z dziećmi

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Ul. Brzeska 8.

8055g

† W dniu 18 listopada 1976 roku zmarła nagle
nasza najukochańsza żona, nasza siostra
i ciocia, sp.

ANNA KORZENIEWSKA

Pogrzeb odbędzie się dnia 24 bm. o godz. 14.15
na cmentarzu na Junikowie.

W smutku pograżony

mąż z rodziną

Ul. Dolna Wilda 42a m. 8.

3184-U3

† Dnia 21 listopada 1976 r. po długich i cięż-
kich cierpieniach, opatrzony Sakramentami
św., odszedł od nas mój najdroższy mąż, szwa-
gier i wujek, sp.

JÓZEF SZYMAŃSKI

księgowy

Pogrzeb odbędzie się dnia 24 bm. o godz. 12.30
na cmentarzu Junikowskim.

W głębokim smutku pograżona

żona z rodziną

Ul. Głogowska 114 m. 3.

3170-U3

W dniu 21 listopada 1976 r. zmarł nasz uko-
chany mąż, ojciec, test i dziadek, sp.

ANTONI KĘDZIÓRA

Msza św. odprawiona zostanie w dniu 24 bm.
o godz. 13 w kościele parafialnym przy ul. San-
tockiej.

Pogrzeb tego samego dnia o godz. 14 na cmen-
tarzu w Krzyżownikach.

W smutku pograżona

żona z rodziną

Ul. Kołobrzeska 18.

8156g

† Dnia 20 listopada 1976 r. odszedł od nas na-
głe, przeżywszy lat 68, opatrzony Sakra-
mentami św., nasz najdroższy, najtroskliwszy, pelen
poświęcenia rodzinie, najbliższy naszym sercom
ukochany mąż, ojciec, test i dziadek, sp.

LUDWIK MELCER

Pograżeni w wielkim bólu pożegnamy Go
dnia 23 bm. po mszy św., która zostanie odpra-
wiona o godz. 14 w kościele parafialnym w Tar-
nowie Podgórnym, po czym wyprowadzenie
związków na cmentarz.

Strapiona

żona z rodziną

Tarnowo Podgórne, ul. Poznańska 40.

7983g

† W dniu 20 listopada 1976 r. zmarł przeżyw-
szy lat 57 mój najukochańszy mąż, ojciec,
brat, wujek, zięć

LEON PRZEDWOJSKI

Pogrzeb odbędzie się dnia 24 bm. o godz. 10.50
na cmentarzu na Górczynie.

W głębokim żalu pograżeni

żona, syn i rodzina

Ul. Nowe Zagórze 1 m. 1.

8091g

† Dnia 18 listopada 1976 r. zginął śmiercią tra-
giczną przeżywszy lat 30, nasz kochany mąż
i tatuś, syn, drogi i ukochany brat, siostrzeniec,
szwagier i kuzyn, sp.

ANDRZEJ KACZMAREK

Pogrzeb odbędzie się dnia 23 bm. o godz. 12
na cmentarzu na Miłostowie.

W smutku pograżony

żona z synem i rodziną

Ul. Nowe Zagórze 1 m. 1.

8091g

† Dnia 20 listopada 1976 r. odszła od nas na
zawsze po długich i ciężkich cierpieniach,
namaszczone Olejami św., nasza najukochańsza
żona, matka, testowa i babunia, przeżywszy
lat 65

PELAGIA KAPALCZYŃSKA

z domu Marszał

Pogrzeb odbędzie się dnia 24 bm. o godz. 10.30
na cmentarzu górczyńskim.

W smutku pograżona

RODZINA

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

8051g

† Dnia 18 listopada 1976 r. zmarł po długich
cierpieniach, nasz kochany ojciec, przeżyw-
szy lat 69, sp.

MICHAŁ GORWA

komatant II wojny światowej,
członek ZBOWID,
odznaczony Medalem Zwycięstwa i Wolności.

Pogrzeb odbędzie się dnia 23 bm. o godz. 14.15
na cmentarzu Junikowskim.

Michalina, Zygmunt, Michał

Gorwowie

Ul. Długosza 29 m. 8.

3182-U3

Dnia 21 listopada 1976 r. zmarł po krótkich
i ciężkich cierpieniach mój najdroższy mąż,
nasz najlepszy, kochany
tatuś, test i dziadek,
sp.

WINCENTY KASPRZAK

Pogrzeb odbędzie się dnia 24 bm. o godz. 14
na cmentarzu na Miłostowie.

W głębokim smutku

żona z dziećmi i rodziną

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

8152g

† Dnia 20 listopada 1976 r. zmarł po ciężkich
cierpieniach, namaszczone Olejami św., prze-
żywszy lat 71 nasz kochany ojciec, test i dzia-
dek, sp.

JÓZEF ANDRZEJEWSKI

Pogrzeb odbędzie się dnia 24 bm. o godz. 14
na cmentarzu w Splawiu.

Ośrodek handlowo-usługowy w nowoczesnym kształcie

Budowa trzeciego dużego zespołu mieszkaniowego w Poznaniu stała się faktem. W przyszłym roku na osiedlu Piątkowo-Naramowice wprowadzą się pierwsi mieszkańcy. Inwestorem nowej dzielnicy, zlokalizowanej na północy miasta, powyżej Wino-grad, jest Wojewódzka Spółdzielnia Mieszkaniowa w Poznaniu, a współinwestorem i przyszłym użytkownikiem — Poznańska Spółdzielnia Mieszkaniowa.

Budowę osiedla, które zajmie około 760 hektarów (trzykrotnie większy obszar, niż Winogrady) rozpoczęła załoga Poznańskiego Kombinatu Budowlanego w Suchym Lesie. Z owej też fabryki domów do starczane są elementy prefabrykowane do montowania domów. Projekt Piątkowa-Naramowice opracowany został na podstawie pracy konkursowej, a jego głównym autorem jest mgr inż. arch. Jerzy Szalankiewicz z poznańskiego „Inwestprojektu”.

Nowe osiedle, na około 70 000 mieszkańców, składać się będzie z 9 zespołów mieszkaniowych. Pierwsze w realizacji znajduje się Osiedle Kazimierza Jagiellończyka. Każdy z zespołów posiadać będzie wszystkie placówki handlowo-usługowe stopnia podstawowego. Natomiast na całym osiedlu powstanie cztery duże ośrodki handlowo-usługowe o charakterze ogólnomiejskim. Pierwszy z nich stanie wzdłuż ul. Szymanowskiego, między ul. Piątkowską, a przyszłą trasą Średnicową (kolej szybkiej).

Wkrótce rozstrzygnie się, na podstawie której wersji wznoszony będzie ośrodek handlowo-usługowy na terenie około 10 hektarów. Po zatwierdzeniu w przyszłym roku przystąpi się do opracowań bardziej szczegółowych.

Głównymi projektantami jednej koncepcji są: mgr inż. arch. Adela Nowak i mgr inż. arch. Maria Łukasiewicz. Drugą opracował mgr inż. arch. Jerzy Szalankiewicz. Oba zawierają szereg zbliżonych elementów. Przede wszystkim w ośrodku zaproponowano wybudowanie funkcjonalnych i efektywnych z zewnątrz obiektów handlowo-usługowych, gastronomicznych, kulturalnych (z kinem — teatrem), służby zdrowia itp. Natomiast różnice polegają m.in. na wprowadzeniu odmiennych systemów wznoszenia za projektowanych w ośrodku handlowym budynków. W pierwszej koncepcji oparto się na konstrukcji stalowej z lekką obudową, w drugiej — żelbetowej. Również architektura jest odmienna, bowiem w pierwszej koncepcji dominuje kolor na ścianach zewnętrznych, a dachy pawilonów handlowo-usługowych są tak pomyślane, aby mogły być wykorzystane na rekreację dla mieszkańców (kawiarnie w otoczeniu zieleni i kwiatów).

W drugim wariancie zerwano całkowicie z tradycyjnym kształtem pawilonów handlowo-usługowych. Charakterystyczną ich cechą, odmienną od dotychczasowej, są skośne dachy. Oryginalny to pomysł nie tylko w samej architekturze, lecz również dla zapewnienia lokatorom ładnych widoków z górnych pięter domów. Brzydkie, czarne, płaskie dachy z kominami wentylacyjnymi zostaną zastąpione przez skośne, jasne płaszczyzny.

Dla wygody przyszłych mieszkańców ruch kołowy odbywać się będzie od strony ulic zewnętrznych. W obu zresztą wariantach wnętrze ośrodka (około 30 000 m kw. powierzchni użytkowej) przeznaczono wyłącznie dla pieszych. Nie zabraknie w nim także małej architektury — upiększającej zespoły budynków — oraz zieleni i kwiatów. (an)

Nowe trasy autobusowe

Map showing bus routes in Poznań. Legend: LINIA NR F Os. CZECHA - DWORZEC GŁÓWNY, LINIA NR 64 WOL. POLSKIEGO - SKŁADOWA, LINIA NR 74 Os. MANIFESTU LIPCOW. - Os. ZWYCIĘSTWA, LINIA NR 77 AL. POLSKA - Os. KRAJU RAD, LINIA NR 82 RASZYN - Os. KRAJU RAD, LINIA NR 83 AL. POLSKA - ZOO-ZWIERZYŃIECKA, LINIA NR E Os. MANIFESTU LIPCOW. - DWORZEC GŁÓWNY.

TEATRY

OPERA — g. 19 „Trubadur”. MUZYCZNY — g. 19 „Machiavel”.

POLSKI — g. „Ułani”. NOWY — g. 19 „Zabawa jak nigdy”.

KINA

KDF MUZA — g. 15.30 „Droga do Saliny” (fr. 18 l.), g. 17.30 „Amarcord” (wł. 15 l.), g. 20 D&F „Kamera” (s. zamkn.). KDF PAŁACOWE — g. 15 „Iluminacja” (pol. 18 l.), g. 17 „Neshville” (USA 15 l.), g. 19.30 D&F „Kinematograf”. AFOLLO — g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20 „Zapach kobiety” (wł. 18 l.). B&L — g. 10, 12.30, 15.30, 18, 20.15 „Flic story” (fr.-wł. 18 l.). GONG — g. 10, 18, 20 „Włoch szuka żony” (wł. 15 l.), g. 12, 18 „Zbuntowani” (bułg. 15 l.). GRUNWALD — g. 17, 19.30 „Sandakan nr 8” (jap. 18 l.). GWIAZDA — g. 10, 12, 14, 16 „Syndikat zbrodni” (USA 15 l.), g. 18, 20 „Prawo gwałtu” (USA 18 l.). KOSMOS — g. 17.30, 20 „Ostatni skok gangu Olsena” (duń. 12 l.). MALTA — g. 16, 18, 20 „Nie ma sprawy” (fr. 15 l.). MINIATURKA — g. 15.30, 17.30, 19.30 „Dom” (jug. 15 l.). OSIEDLE — g. 16, 19 „Samotny detektyw Meo” (USA 15 l.). PANCERNIAK — g. 17, 19.30 „Człowiek, którego kochałam” (radz. b.o.). RIALTO — g. 10, 12.30, 15, 17.30 „Dzień szarańchy” (USA 15 l.). RUSZAŁKA (Swarzędz) — g. 17, 19.30 „Lecą żurawie” (radz. 15 l.). TEČZA — g. 15.30, 17.15 „W drodze na Kasjopeję” (radz. b.o.), g. 19 „Wybór celu” (radz. b.o.). WARTA — g. 10, 12.30, 15.15, 17.30, 20 „Trzęsienie ziemi” (USA 15 l.). WILDA — g. 10, 12.30, 15 „Moi przyjaciele” (wł.-fr. 15 l.), g. 17.30, 20.15 „Avanti” (USA 15 l.). WRZOSŁA (Lubon) — g. 18 „Chinatowa” (USA 18 l.). ZOO — ul. Krawcowa i ul. Zwierzyniecka — g. 9-16.

DZIEURY

SZPITAL: Interna, chirurgia, laryngologia — ul. Mickiewicza 2; okulistyka — ul. Walki Młodych 7; neurologia — ul. Łutyczka.

Wojewódzka Stacja Pogotowia Ratunkowego w Poznaniu, ul. Chelmonskiego 20 — tel. 66-00-66 nagłe zachorowania w domu, porady lekarskie i w miejscach publicznych — tel. 999.

Podstacje: ul. Bukowa 1, tel. 32-12-61. Osiedle Piastowskie 15, tel. 722-24; ul. Ugory 18, tel. 592-30 ul. Kościuszki 103, tel. 544-44; Lubon, tel. 120-399; Swarzędz — tel. 209 i 544-44.

RADIO

PROGRAM I: 8.10 Mel. naszych przyjaciół; 8.35 Olsztyński koncert; 9.05 Po jednej pioseneczce; 9.30 Radio Praga prezentuje; 9.45 Chór ukraińskiego Tow. Spółk. Kult. „Żurawie”; 10.08 Tańce koncertu polskiego; 10.30 „Lalka” — pow.; 10.40 Dzielni na świecie; 11.12 Wrocławskie propozycje muz.; 11.30 Lubelskie studio muzyczne; 12.25 Na górską nutę — Grawa-Podhale; 13.15 Pieśń N. Mousouri i M. Legrand; 13.15 Klub polski — rolnikom; 13.35 Bałkańskie rytmy ludowe; 14.00 Soliści do orkiestry; 14.25 Rytm młodych; 15.10 Z polskiej fonoteki; 15.35 Spotkanie z piosenką radziecką; 16.05 U przyjaciół; 16.11 Radio ludom prac; 16.20 Problemy kultury; 17.30 Parada polskiej piosenki; 18.15 Muzyka i Aktualna; 18.30 Próbę sprzedal; 19.15 Ork. PR i TV w Łodzi; 20.05 „Współczesne formy walki materializmu z idealizmem na terenie przyrodniczo-nawstawa”; 20.25 Konec żywca miłośników muz. poważnej 21.18 Muz. ka teledysk; 22.20 Na trasie gra Al Hirt; 22.30 Fala 76; 22.40 Minirecital T. Tutinias; 23.10 Korespondencja z zagranicy; 23.15 Jam session — and. R. Waschki.

Wiadomości: 0.01 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9, 10, 12.05, 15, 16, 19, 20, 21, 22, 23. PROGRAM II: 7.45 Muz. franc. 8.35 Public. ekonom.; 9 Kwintety Łubig Baccherini; 9.40 Dla przedświątecznej „Lotta wprowadza się do domu” słuch.; 10 „Nobel 76” — o twórczości P. Bellowa; 10.20 Z operowych arcydzieł epoki baroku; 11 Dla kl. VI (jęz. polski); „W pierwszych słowach mego listu”; 11.35 Skrzynka poszukiwania rodzica PKR; 11.40 Cd Tatr do Bałtyku; 12.05 Czas dobrych gospodarzy; 12.25 „Wyznanie” — pow.; 12.45 Sinfonia Kława na flet, obój, wiolonczelę i klawesyn; 13 Dla kl. III i IV (wych. muz.); „Kolorowe instrumenty”; 13.20 Ludowe pieśni z Bałtyku; 13.35 Ze wsi i o wsi; 13.50 Piosenki Rzymu i Paryża; 14.10 Więcej, lepiej, nowocześnie; 14.25 Tu Radio — Moskwa; 14.45 Balety polskie XX w.; 15 Program dla dziewcząt i chłopców; 15.40 Studia Słonecznik; 16 Śpiewają Wrocławskie Skworniki Radiowe; 16.25

INFORMUJEMY

Dzisiaj 12.00 — w Muzeum H. i J. Ruchu Robotniczego (St. Rynek 3) otwarcie wystawy pt. „Klement Gottwald — w 80 rocznicę urodzin”. Godz. 18 — w Klubie MPMK (ul. Ratajczaka 39) red. W. Górnicki omówi sytuację w USA po wyborach prezydenckich. Godz. 18 — w Pałacu Górków (ul. Wodna 27) spotkanie z J. Cepikiem, który wygłosi prelekcję nt. archeologia i twórczość artystyczna. Godz. 18.30 — w Do mu Kultury Drukarza (ul. Inżynierska 10) prelekcja J. Michejdy pt. „Cuzzo — kraina inków”.

— reportaży; 21.05 Wielki pianista; Skriabin roku 1972; 22.03 Gwiazda siedmiu wieczorów — Rod Steward 22.15 „Droga przez mek”; — pow.; 22.45 Koncert jesienny na dwa skrzypce; 23.05 Wiosna ulubione wiersze recytuje Jerzy Rogowski; 23.15 Czas relaksu; 23.45 Na dobranoc gra i śpiewa zespół Brasil 66.

Wiadomości: 5, 6, 7, 8, 10.30, 12.05, 15, 17, 19.30, 22. PROGRAM IV: 6.45 Radioexpress; 7.30 Poznań. zesp. rozrywk.; 8.10 Nie tylko dla słuchaczy w mundurach „Nasz hymn, godło i barwy narodo”; 11 Dla kl. II lic.; (jęz. polski); „Oni zostali w kraju”; 11.30 Fryderyk Flotow; Sceny z opery „Marta”; 12.25 Tur-niej kapel, instrumentalistów i śpiewaków ludowych; 13 Czy znasz swoje prawo? Wymiar i rozkład czasu pracownika; 13.15 Z radio-wej fonoteki muzycznej; 13.50 Dla szkół średnich (biologia); „Problemy konfliktowe: człowiek — przy-roda”; 14.25 Wizerunki ludzi my-słących; 15 „Ślawne podróże”; „Polacy na szlakach morskich świata”; 15.30 „Matysławowie”; 16.05 L. van Beethoven: Wariacje D-dur op. 34; 16.20 „Wszelchnia rodzinna”; 16.40 Z cyklu: „Posta-wy i działania”; 16.50 Radioex-press; 17 Kwadrans E. Mikolajew-skiej; 17.15 Aud. społ.; 17.25 „Po-znań — muzyka malowana”; 17.50 Program stereof. — „Z płytote-ki kolekcjonera” — śpiewa M. Giar-ow; 18.25 Rozmowy o sprawach rolnictwa; 18.40 „Mistrzowie pióra — Wojciech Bogusławski” — pi-sarz dramatyczny; 19 Radiowo-TV Szkoła Średnia dla Pracujących — Polski; „Bałka i jej morał”; 19.15 J. angielski; 19.30 Manuel de Fa-la — „Atlantida”; 21.25 „Wratis-lavia Cantans 76” — odtw. II czę-

Trasy, którymi kursują tramwaje i autobusy nie mają i nie mogą mieć charakteru trwałych ustaleń. Poznań szybko rozbudowuje się, powstają nowe osiedla, ośrodki handlowo-usługowe, wreszcie — samo życie dyktuje potrzebę wprowadzania co pewien czas korekt w komunikacji miejskiej. Zmiany takie — będące konsekwencją studiów nad natężeniem ruchu pasażerskiego i odpowiem dział na niektóre sygnały mieszkańców — wprowadziło właśnie Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Komunikacyjne w Poznaniu. Czy spełnią one nasze oczekiwania i w widoczny sposób usprawnią połączenia — pokaże najbliższa przyszłość. Nowy układ został wszakże tak pomyślany, aby celów osiągnąć.

Oto jak przebiegać będą trasy poszczególnych linii autobusowych po wprowadzonych zmianach (dla łatwiejszej orien-

tacji zamieszczamy również schematyczny rysunek).

„Głos Wielkopolski” wielokrotnie postulował konieczność przezwyciężenia bezpośredniego połączenia Dworca Głównego z miastem. Z satysfakcją odnotowujemy zatem, że od 22 bm. autobusy linii „E” kursują na trasie: Osiedle Manifestu Lipcowego — Zamenhofa — Kórnicka — Walki Młodych — 27 Grudnia — Fredry — Kościuszki — Czerwonej Armii — Dworcowa — Dworzec Główny (kursy co 15 minut, a w „międzyzszczytach” co 25 minut). Jednocześnie od 1 grudnia br. trasa linii autobusowej „F” przebiegać będzie od Osiedla Czecha — poprzez Osiedle Lecha — Ostrowską — Wioślarską — Zamenhofa — Marchlewskiego — Czerwonej Armii — Dworcowa — do Dworca Głównego (czas kursów — jak w przypadku linii „E”).

Od 1 grudnia br. autobusy linii „64” pojadą trasą: Wojska Polskiego — Nad Wierzbakiem — Kościelna — Poznańska — Libelta — Kościuszki — Składowa; powrót do Libelta al. Stalingradzka (kursy — co 10 i 12 min.).

Od 22 listopada autobusy linii „74” kursują na trasie: Osiedle Zwycięstwa — Połabska — Serbska — Średnicowa — Słowiańska — Szlagowska — Garbary — Trasa Chwali-szewska — Zamenhofa — Osiedle Manifestu Lipcowego (kursy co 8-9 min., a w „międzyzszczytach” — co 20 min.).

Kilka refleksji odnośnie powyższej trasy. Przedłużenie linii „74” z osiedla Trójpoła przez ul. Serbską i Połabską do Os. Zwycięstwa — mieszkańcy tamtejszych terenów witają z zadowoleniem. Zgoda nieoprymystycznie natomiast zapatrzą się na praktyki kierowców ciężarówek, którzy „obsługują” budujące się Osiedle Zwycięstwa. Kierowcy ci w większości nie respektują przepisów ruchu drogowego, jeżdżąc zwiarsza ul. Połabską — jak po-padnie, nierzadko — „pod prąd”. Taka „oszczędność” na czasie i kilometrach bardzo łatwo skończyć się może wypadkiem. Co więcej — wskutek owych praktyk teren został tak ubłocony, że nie sposób marzyć o dobrućciu suchą nogą do przystanku autobusowego

(w kierunku miasta). Wniosek jest jednoznaczny: skończyć się prowizorka i wraz z przedłużeniem linii „74” do wspomnianego osiedla, budowlani powinni zadbać śpiesznie o to, by nie utrudniać korzystania z nowej trasy.

Od 1 grudnia autobusy linii „82” pojadą Osiedle Kraju Rad — poprzez Murawę — Serbską — Średnicową — Słowiańską — Wojska Polskiego — Niestachowską — Zeromskiego — Dąbrowskiego — Szpitalną — Grochowską — Promienistą — z Raszynem (kursy co 10-15 min.).

Również od 1 grudnia br. autobusy linii „77” pojadą trasą: Osiedle Kraju Rad — Murawę — Słowiańska — Obornicka — Pułaskiego — Roosevelt — Swierczewskiego (przy „Bałku” — przystanek) — al. Pol-ska; z powrotem: ulicami Zep-landa — Zwierzyniecką (kursy co 8-9 min., a w „międzyzszczytach” — co 15 min.).

Od 1 grudnia br. linia „83” pobiegnie trasą: al. Polska — Bułgarska — Marcelesińska — Grochowska — Chociszewskiego — Kasprzaka — Matejki — Grunwaldzka — Zwierzyniecka — Zoo; powrót ulicami Zwierzyniecką — Kraszewskiego — Szylinga (kursy co 10 i 12 min.).

Do tematu zmian w komunikacji autobusowej powróćmy niebawem, już teraz jednak zauważyć wypada, iż nowe trasy winny ściślej ze sobą połączyć i przybliżyć poszczególne rejonu Poznania. (res)

ODPOWIADAMY

Z. Nowak, Podolany. — W sprawie wyboru szkoły dla syna należy zwrócić się do Okręgowego Poradni Wychowawczo-Zawodowej w Poznaniu, ul. 27 Grudnia 19, (3939).

Henryk B. — Powinien Pan zwrócić się do Biura Skierowań Funduszu Wczasów Pracowniczych w Poznaniu, ul. Fredry 1, (4011).

P. Szymkowiak, Poznań. — Był dziwny interwiew, jeżeli Pan poinformuje, w którym barze mlecznym podano niewłaściwie przyrządzony twarożek i chlebek (zamiast gorącego) mleko. (4111).

„Igrek”, Poznań. — Informacja, że klientom należy oczyścić nie obowiązków sprzedawcy. Może to obowiązek w te dni na kiosku wywiesić odpowiedni zredagowa-ną kartkę. (4080)